

HYBRIDLÆRK (*Larix x eurolepis*)**FRØPLANTAGE FP237, 'Grund Skov'**

STED: Grund Skov, afd. 260, Boller, Randbøl Statsskovdistrikt

FRØKILDE: Klon-frøplantage, 2,0 ha

ANLAGT: 1975-76

EJER: Statsskovenes Planteavlstation og Randbøl Statsskovdistrikt

ANVENDELSE:

Hybridlærk er generelt bedre end japansk og europæisk lærk m.h.t. både vækst og stammeform. Frøplantageafkommet forventes at være særligt velegnet til produktion af lærketømmer af høj kvalitet (god stammeform).

Det kan være et godt alternativ til rødgran og sitkagran på lette jorder. Frøet kan anvendes overalt i Danmark. Hvis det selvfor ynges, vil der ske en stor udspaltning i afkommet.

Hybridlærkens primære anvendelse vil dog være som forkultur, ammetræer eller evt. indplantning i løvtræ. På hedelokaliteter er det også egnet til læbælter og indre skovbryn (= »hedens løvtræ«).

SÆRLIGE EGENSKABER:

Vurderingen af afkommets egenskaber er baseret på selektionen og afprøvningen af de enkelte kloner i frøplantagen. Frøplantagens afkom indgår i en europæisk forsøgsserie, men der foreligger endnu ikke resultater fra forsøgene.

Stammerethed: Hybrid-afkommet formodes at få en *særdeles god stammeform*. Det skyldes, at der i udvalget af frøplantagens kloner er lagt særlig vægt på denne egenskab. Keidings lærkeundersøgelser har vist, at specielt stammeform er en egenskab, som kan forbedres via selektion af forældreklonerne.

Produktion: Materialet vil have en bedre vækst end både japansk og europæisk lærk. Mere specifikke oplysninger om afkommets produktion må afvente resultaterne fra feltforsøgene.

FRØFORSYNING:

Frøproduktionen i plantagen er så småt indledt. Produktionen vil stige i de nærmeste år, og frøplantagen forventes at kunne bidrage væsentligt til den samlede frøforsyning. Nyere undersøgelser tyder dog på, at andelen af hybrid-frø i visse år er lavt - formentlig som følge af, at mor-klonen og bestøverne ikke blomstrer samtidigt.

Henvendelse til Statsskovenes Planteavlstation, tlf. 49 19 02 14.

Frøplantagen er anlagt på en ideel lokalitet ud til Vejle Fjord. Terrænet er skrånende mod syd, og det er relativt frostsikkert.

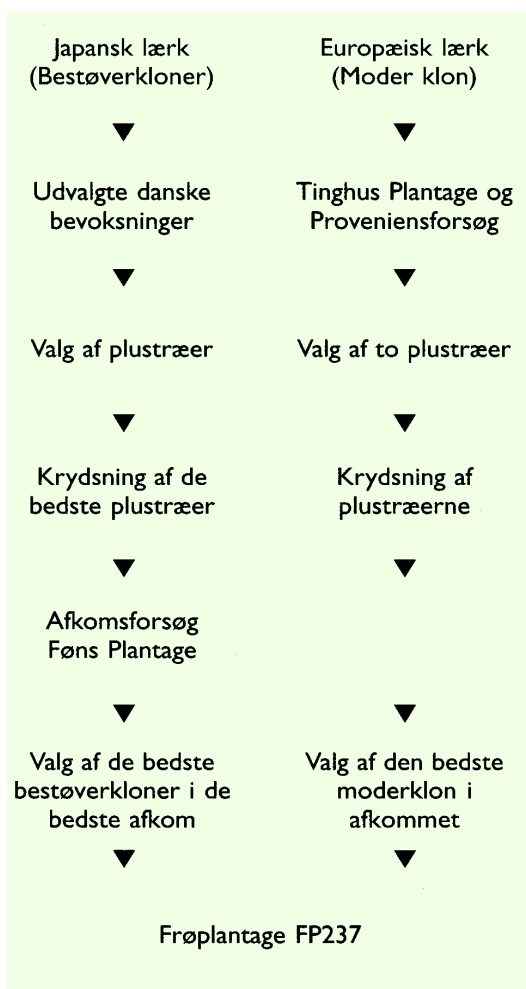

Fig. 1. Slægtsskabet i frøplantagen FP237.

FRØKILDEN:

Frøplantedesign: Frøplantagen blev anlagt i 1975-76. Den indeholder én europæisk moderklon samt 17 japanske bestøverkloner. Hver anden række består af podninger af moderklonen. De mellemliggende rækker indeholder en blanding af de 17 japanske bestøverkloner. *Der høstes kun frø på rækkerne med moderklonen.*

Udgangsmateriale og plustræudvalg: Den europæiske moderklon blev valgt i et afkom fra krydsningen mellem to udvalgte plustræer. De to plustræer var henholdsvis »Tinghuslærken« (moderklon i frøplantage FP201, »Fårefolden«) og en polsk klon, som i forsøg havde den bedste stammeform (se fig. 1).

De japanske bestøverkloner blev valgt i gode afkom fra kontrollerede krydsninger mellem udvalgte plustræer. Valget af bestøverkloner fandt sted i Arboretets afkomsforsøg i Føns Plantage (se fig. 1).

Selektion i frøplantagen: Oprindeligt blev der valgt 22 japanske bestøverkloner til frøplantagen. Antallet er på grundlag af afkomsforsøgene i Føns plantage senere reduceret til 17 kloner.

Afprøvning af frøplantagens afkom: I 1996 blev der anlagt en europæisk forsøgsserie med afkom fra forskellige frøplanteder. Afkom fra FP237 indgår i forsøgsserien. I Danmark er der anlagt to forsøg. Det ene (ved Karlstrup, Københavns Statsskovdistrikt) er gået til grunde. Det andet findes på Klosterheden Statsskovdistrikt. I forsøget på Klosterheden findes tilsyneladende en betydelig andel af små træer. Det er formentlig selvbestøvede planter, der ikke - som forventet - er sorteret fra i planteskolen.

FLERE OPLYSNINGER:

Se *Silvae Genetica* nr. 14 (1965) (H. Keiding og H.C. Olsen), DST (1965), DST nr. 65 (1980) eller kontakt Arboretet eller Statsskovenes Planteavlstation.